

Výkladové stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Úřad“ a „zákon“), v souvislosti s problematikou zahrnutí „finanční rezervy“ do nabídkové ceny

Používanou praxí, zejména při oceňování stavebních prací, je kalkulace „rozpočtové rezervy“ (většinou v určité procentuální výši z předpokládaných nákladů). Někteří zadavatelé proto v rámci svých požadavků na zpracování nabídky stanoví povinnost uchazeče zahrnout do nabídkové ceny i tuto „rezervu“. U některých zadavatelů se tento postup může – například z hlediska financování pro případ předpokládaných nebo i nepředpokládaných výdajů, spojených s realizací veřejné zakázky – jevit jako praktický. Úřad proto považuje za vhodné vyjádřit se k problematice „rezervy“ z pohledu zákona o veřejných zakázkách, a to zejména při zadávání veřejných zakázek na stavební práce.

1. Zahrnutím „rezervy“ do předpokládané hodnoty veřejné zakázky, stanovené zadavatelem pro účely postupu v zadávacím řízení před jeho zahájením, zadavatel „zvyšuje“ finanční limit, určující druh veřejné zakázky podle výše předpokládané hodnoty (nadlimitní nebo podlimitní), což ve svém důsledku může v této souvislosti pouze případně znamenat volbu „složitějšího“ způsobu zadávání. To však zákon připouští (viz § 26 odst. 5 zákona).

2. Jak vyplývá z ust. § 78 odst. 1 a odst. 4 zákona, v rámci hodnotících kritérií musí být vždy zohledněna nabídková cena, a to buď jako základní hodnotící kritérium nebo jako součást dílčích hodnotících kritérií. Požadavek zadavatele na zpracování nabídkové ceny tak, aby zahrnovala i „rezervu“ pak lze připustit pouze a jen v tom případě, že způsob stanovení „rezervy“ nebude mít žádný vliv na hodnocení nabídkové ceny (např. jako určitý procentuální podíl z nabídkové ceny v případech, kdy tyto ceny jsou hodnoceny na základě svého poměru).

3. V průběhu realizace veřejné zakázky se mohou objektivně vyskytnout důvody, pro které je třeba předmět veřejné zakázky dodatečně rozšířit či částečně změnit. Obecně je z pohledu zákona nutno na jakékoliv rozšíření či změnu předmětu veřejné zakázky věcně pohlížet jako na dodatečnou veřejnou zakázkou, jejíž zadání musí zadavatel provést způsobem uvedeným v zákoně, přičemž opět obecně, je pro postup zadavatele podstatná předpokládaná hodnota veřejné zakázky (§ 13 odst. 1, resp. odst. 3 a 4 zákona). Zadavatel se proto nemůže použitím institutu „rezervy“ vyvázat z povinnosti zadávat jakékoliv další dodatečné stavební práce, které nebyly specifikovány v zadávací dokumentaci, postupy podle zákona. Rezerva jako záložní finanční položka bez konkrétního věcného obsahu také nemůže být zahrnuta do základu (ceny původní veřejné zakázky), ze kterého se odvíjí výpočet limitu 20 %, jako podmínky pro aplikaci jednacího řízení bez uveřejnění (§ 23 odst. 7 písm. a) bod 3. zákona). To však nevylučuje k úhradě tohoto rozšíření (změny) předmětu veřejné zakázky (pokud je rozšíření zadáno v souladu se zákonem) prostředky vázané v „rezervě“ použít.

4. Podle § 44 odst. 3 písm. a) zákona musí zadávací dokumentace obsahovat obchodní podmínky, vč. platebních podmínek, případně též objektivních podmínek, za nichž je možno překročit výši nabídkové ceny. Z uvedeného vyplývá, že zákon za objektivních vymezených podmínek (např. inflace, změna daňových předpisů, apod.) připouští v průběhu realizace veřejné zakázky možnost překročení výše nabídkové ceny. Tyto podmínky musí být předem vymezeny v zadávacích podmínkách a nelze je v průběhu realizace veřejné zakázky měnit. V těchto případech by mohla „rezerva“ sloužit k úhradě takového navýšení, nemůže však být v žádném případě považována za vlastní důvod k překročení nabídkové ceny.